

Обобщение на информацията от отчетните данни на общините за финансовото им състояние към края на 2021 г.

Анализът на данните в края на четвъртото тримесечие на 2021 г., спрямо края на 2020 г., показва следното:

I. Показатели за финансова самостоятелност

Средният дял на приходите в общите постъпления за страната нараства до 31,62 %, спрямо 30,76 % в края на 2020 г. В края на 2021 г., общо 40 общини отчитат дял на приходите от общите постъпления по-висок от средния за страната (43 са общините в края на 2020 г.).

Средният за страната дял на покритие на разходите за местни дейности с приходи се повишава до 86,66 % спрямо 82,90 % през 2020 г., като 55 общини постигат резултат над средното за страната (62 са общините в края на 2020 г.).

В края на 2021 г. приходите превишават разходите за местни дейности при 11,7 % от общините или 31 общини, докато в края на 2020 г. превишение на приходите над разходите за местни дейности се установи при 25 общини или 9,4 %.

II. Показатели за финансова устойчивост и ефективност

- Бюджетно салдо спрямо общите постъпления по отчет – средното равнище на показателя за страната към края на 2021 г. е 2,46 % , при 5,29 % в края на 2020 година. Броят на общините, отчитащи резултат над средния към края на 2021 г., е 131 и е по-малък спрямо този към края на 2020 г., когато общините са били 143. Видно от равнището на показателя е, че бюджетното салдо на общините на национално ниво е положителна величина, като то нараства до 222,2 млн. лв., спрямо 409,2 млн. лв. година по-рано.

- Средното за страната равнище на размера на дълга като процент от отчетените приходи, изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности от централния бюджет (ЦБ) остава спада до 43,15 %, спрямо 52,76 % в края на 2020 г. Общините използват дългосрочни заеми за съфинансиране на европейски проекти и програми с цел реализирането на значими инвестиционни проекти. Важен показател, който е индикатор за финансовото състояние и дисциплина в общината, не е размерът на дълга като обща сума, а дали погашенията по него са правилно планирани и разчетени, така че да не са в нарушение на фискалните правила по чл. 32, ал. 1 от ЗПФ.

- Делът на просрочените задължения от отчетените приходи, изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности от ЦБ на национално равнище за страната спада до 3,67 % в края на 2021 г. (при 4,68 % през 2020 г.). Броят на общините с показатели над средното към края на 2021 г. е 73, докато към края на 2020 г. общините са били 78.

- Делът на разходите за заплати и осигуровки в общите разходи се повишава минимално до ниво от 57,24 % в края на 2021 г. (при 56,77 % през 2020 г.), като броят на общините с показател над средните стойности е съответно е 176 при 186 в края на предходната година.

- Население на един общински служител – средната стойност на показателя е относително постоянна величина – 281 към края на месец декември 2021 г., при 284 към 31.12.2020 г.

Общините с показател над средната стойност са 47 към края на изминалата година и 48 са към края на 2020 година.

III. Показател за инвестиционна активност - дял на капиталовите разходи в общите разходи

• Дял на капиталовите разходи в общите разходи (инвестиционна активност) – в края на 2021 г. като средното равнище на показателя за страната е 11,09 %, при 11,28 % в края на 2020 година. Броят на общините, които имат дял на капиталовите разходи по-висок от средното за страната в края на 2021 г. е 133, при 131 година по-рано. При едва при 15 общини делът на капиталовите разходи в общите разходи превишава 30 %. Относително слабата инвестиционна активност продължава да е една от причините за формиране на преходни остатъци по бюджетите на общините, като те запазват правото си на разход и през следващите години, в съответствие с инвестиционната програма на съответната община.

IV. Други показатели за финансовото състояние на общините

1. Фискални правила по чл. 32, ал. 1 и 2 от ЗПФ:

През 2021 г. плащанията по дълга при 9 общини (8 в края на 2020 г.), или 3,4 % от всички общини, превишават ограничението, регламентирано в чл. 32, ал. 1 от закона. На база на информацията, въведена от тези общини в „Регистър общински дълг“ годишният размер на плащанията по общинския дълг за тези общини надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години. Общините са:

Община	Съотношение по чл. 32, ал. 1 от ЗПФ
Симитли	42,6%
Якоруда	19,7%
Криводол	20,2%
Берковица	17,6%
Белово	17,8%
Кнежа	34,9%
Мъглиж	16,0%
Стара Загора	15,9%
Ивайловград	30,7%

Към края на 2021 г. няма общини нарушаващи фискално правило по чл. 32, ал. 2 от ЗПФ относно номинала на издаваните общински гаранции.

2. Общини с налични към края на 2021 г. задължения за разходи по бюджета на общината, надвишаващи с 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години.

В края на 2021 г. общините с нарушение на този показател са 11 (4,2 % от всички), като първите 5 общини с най-големи стойности по показателя за 2021 година са:

Струмяни	66,2%
Септември	56,2%
Доспат	51,1%
Белоградчик	44,9%
Кърджали	37,5%

За сравнение в края на 2020 г. общо 15 общини (5,7 % от всички общини) не отговарят на изискванията на ЗПФ за този показател.

3. Общини с налични към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината, надвишаващи с 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.

Към края на 2021 г. броят на общините е 51 (19,2 % от всички), като с най-големи отклонения са:

Сухиндол	145,7%
Карлово	141,9%
Главиница	111,4%
Септември	108,7%
Чепеларе	108,3%

Към края на 2020 г. общо 48 общини (18,1 % от всички) нарушават това правило като с най-големи отклонения са:

Бяла (обл. Варна)	221,5%
Главиница	135,3%
Марица	113,2%
Чепеларе	93,0%
Елин Пелин	90,5%

4. Общини с налични към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината надвишаващи с 5 на сто отчетените за последната година разходи на общината.

Към края на 2021 г. техният брой е 20 (7,5 % от всички). С най-големи отклонения са:

Струмяни	49,1%
Доспат	47,6%
Белоградчик	34,6%
Димово	28,4%
Велинград	24,8%

Към края на 2020 г. общо 33 общини (12,5 % от общия брой) са с просрочени задължения, надвишаващи 5 % от отчетените за годината разходи по бюджета на общината, като тези с най-съществени отклонения са:

Доспат	56,1%
Белоградчик	54,2%
Велинград	47,7%

Струмяни	29,3%
Димово	24,8%

5. Общини, чието бюджетно салдо по бюджета на общината през последните три години е отрицателна величина за всяка от трите години.

Към края на 2021 г. 13 общини имат отрицателно бюджетно салдо по бюджета на общината за последните три години:

Община	Салдо 2019 г.	Салдо 2020 г.	Салдо 2021 г.
Хаджидимово	-27 206 лв.	-312 386 лв.	-183 210 лв.
Якоруда	-236 753 лв.	-147 096 лв.	-549 025 лв.
Малко Търново	-119 856 лв.	-245 036 лв.	-638 557 лв.
Козлодуй	-918 979 лв.	-1 616 467 лв.	-1 014 668 лв.
Крушари	-454 405 лв.	-1 773 907 лв.	-187 580 лв.
Чипровци	-447 169 лв.	-421 656 лв.	-2 135 567 лв.
Батак	-755 030 лв.	-188 833 лв.	-186 452 лв.
Брацигово	-1 971 387 лв.	-685 735 лв.	-111 435 лв.
Сърница	-217 093 лв.	-4 991 лв.	-657 076 лв.
Борино	-1 304 790 лв.	-2 362 624 лв.	-205 107 лв.
Венец	-892 238 лв.	-572 827 лв.	-242 818 лв.
Върбица	-361 553 лв.	-618 331 лв.	-106 738 лв.
Хитрино	-5 074 289 лв.	-760 364 лв.	-929 148 лв.

За сравнение към края на 2020 г. общините с отрицателно бюджетно салдо по бюджета на общината за последните три години са 8:

Община	Салдо 2018 г.	Салдо 2019 г.	Салдо 2020 г.
Гоце Делчев	-278 785 лв.	-248 258 лв.	-261 253 лв.
Петрич	-78 841 лв.	-697 412 лв.	-2 628 297 лв.
Хаджидимово	-875 042 лв.	-27 206 лв.	-312 386 лв.
Малко Търново	-311 169 лв.	-119 856 лв.	-245 036 лв.
Царево	-415 167 лв.	-1 777 978 лв.	-1 446 559 лв.
Варна	-7 920 577 лв.	-52 951 690 лв.	-11 115 338 лв.
Белово	-1 144 793 лв.	-68 925 лв.	-841 575 лв.
Хитрино	-3 501 493 лв.	-5 074 289 лв.	-760 364 лв.

Към края на 2021 г. общият брой на общините с отрицателно бюджетно салдо е 101, което представлява 38,1 % от всички общини, спрямо 74 година по-рано.

6. Общини, чието осреднено равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година.

През 2021 г. средното равнище на събираемост на данъка върху недвижими имоти и данъка върху превозни средства нараства спрямо 2020 година:

Година	Данък недвижими имоти средно равнище на събираемост	Данък превозни средства средно равнище на събираемост	Осреднено равнище на събираемост по чл. 130а, ал.1, т.6 от ЗПФ
2021 г.	76,99%	71,81%	74,40%
2020 г.	73,73%	69,83%	71,78 %
2019 г.	74,78 %	70,93 %	72,85 %
2018 г.	72,05 %	70,77 %	71,41 %
2017 г.	72,26 %	69,14 %	70,70 %
2016 г.	73,43 %	69,58 %	71,51 %
2015 г.	68,32 %	63,40 %	65,86 %

При средно равнище на събираемост от 74,40 % за страната към края на 2021 г. общо 114 общини (43,0 % от всички) отчитат по-ниски параметри, като тези с най-ниска осреднена събираемост са:

Цар Калоян	48,21%
Ружинци	53,47%
Макреш	54,42%
Бойчиновци	54,54%
Якимово	55,90%

За сравнение към края на 2020 г. общо 115 общини (43,4 % от всички) отчетоха по-ниски параметри от средното равнище на събираемост за страната (71,78 %), като тези с най-ниска осреднена събираемост са:

Ветрино	41,27%
Макреш	46,55%
Ружинци	50,98%
Цар Калоян	51,33%
Бойчиновци	51,58%

На основата на анализ и обобщение на данните по чл. 130а от ЗПФ се установи, че общини, които отговарят на три и повече от критериите за определянето им като общини с финансови затруднения през 2022 г., въз основа на данните от годишните отчети за касово изпълнение на бюджетите на общините, оборотните ведомости, информацията по чл. 5а от Закона за местните данъци и такси и информацията в Регистър общински дълг към края на 2021 г., са 7 общини (2,6 % от всички общини в страната), като през 2021 година бяха определени като общини с финансови затруднения 9 общини.

		Условия, на които общината отговаря по чл. 130а, ал. 1					
		по т. 1. - фискални правила за плащания по общински дълг	по т. 2. - налични към края на годината задължения за разходи	по т. 3. - налични към края на годината пoети ангажменти за разходи	по т. 4. - налични към края на годината просрочени задължения	по т. 5. – бюджетно салдо	по т. 6. - осреднено равнище на събираемост за ДНИ и ДПрС
1.	Симитли	42,2%			6,3%		69,8%
2.	Белоградчик		44,9%		34,6%		72,9%
3.	Димово		26,8%		28,4%		58,2%
4.	Белово	17,8%	22,5%		8,8%		71,0%
5.	Велинград		31,8%	62,4%	24,8%		72,4%
6.	Септември		56,2%	108,7%	13,9%		
7.	Ивайловград	30,7%		51,0%			74,3%

Общините, които през 2022 г. отпадат от списъка на общините с финансови затруднения, са 3 – Брегово, Балчик и Доспат, за които допусканията са, че приетите от тях мерки и планове за оздравяване, са довели до положителни резултати и подобряване на един или повече от показателите, въз основа, на които се прави оценка на финансовото им състояние.

За пръв път от въвеждането на условията по чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ, като община с финансови затруднения е определена община Ивайловград.

Общините, които трайно попадат в списъка на общините с финансови затруднения в периода 2016 – 2022 г. са Димово и Септември.

На основание разпоредбата на чл. 95, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2022 г. **като общини с финансови затруднения се определят и общините Ветрино и Борован**, тъй като наличните към края на 2021 г. задължения към доставчици в отчетна група сметки за средства от Европейския съюз, по данни от сборните годишни оборотни ведомости на съответните общини, надвишават 50 на сто от отчетените към края на годината разходи по бюджета на общината, независимо дали са налице условията по чл. 130а, ал. 1 от Закона за публичните финанси.

ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ

За общините, определени като общини с финансови затруднения през 2022 г., на база условията по чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ към края на 2021 г., финансовите показатели към края на 2021 г. са следните:

Просрочените задължения по бюджетите на 7-те общини са в размер на 23,8 млн. лв. или 20,0 % от просрочените задължения по бюджетите на всички общини, като при 6 общини (с изключение на община Ивайловград) делът на просрочията спрямо годишния размер на разходите надвишава законовото ограничение от 5 на сто.

Задълженията за разходи по бюджетите на 7-те общини са в размер на 33,7 млн. лв. или 8,8 % от задълженията за разходи по бюджетите на всички общини, като при 5 от тях делът на задълженията за разходи спрямо средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години превишава допустимите по ЗПФ стойности от 15 на сто.

Поетите ангажименти по бюджетите на 7-те общини са в размер на 67,6 млн. лв. или 2,2 % от поетите ангажименти за разходи по бюджетите на всички общини, като при 3 от общините делът им спрямо средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години надвишава допустимите по ЗПФ 50 на сто.

За общините Ветрино и Борован, определени като общини с финансови затруднения през 2021 г., на база условието по чл. 95, ал. 1 от ЗДБРБ за 2022 г. наличните към края на 2021 г. задължения към доставчици в отчетна група сметки за средства от Европейския съюз са в размер на 7,2 млн. лв. или 8,1% от наличните задължения към доставчици в отчетна група сметки за средства от Европейския съюз на всички общини.

През 2021 г. общините Созопол, Неделино и Чепеларе продължават да изпълняват съгласувани, на основание чл. 130е, ал. 4 във връзка с чл. 130ж от Закона за публичните финанси (ЗПФ), планове за финансово оздравяване. Плановете и на трите общини са за периода 2020-2022 г. и процедурите за финансово оздравяване и при трите общини приключват в края на 2022 година.

В съгласуваните планове за финансово оздравяване общините си поставят цели за финансово оздравяване, които включват мерки за увеличаване на приходите и оптимизиране и ограничаване на разходите в годишен и средносрочен план, изготвени на база на обективен анализ на основни финансови показатели. Целта е да бъде намален дефицита по бюджета, както и ограничаване на необезпечените и просрочени задължения и да бъдат въведени конкретни мерки за подобряване на процеса на управление на общинските финанси. Общият финансов ефект от плановете за финансово оздравяване следва да се реализира ефективно за срока на изпълнение на плана на съответната община. Обобщена информация за планирания общ финансов ефект, заложените за разплащане просрочените задължения и размера на отпуснатия безлихвен заем, отпуснат за целите на изпълнение на плана за финансово оздравяване на общините Созопол, Неделино и Чепеларе, които и през 2022 г. ще продължат да изпълняват съгласувани планове за финансово оздравяване, са представени в таблицата по-долу:

Код по ЕБК	Община	Дата на отпускане на заема	Краен срок на погасяване	Размер на предоставения безлихвен заем	Остатъчен размер на заема към 31.12.2021 г.	Размер на просрочените задължения и др. плащания за погасяване по плана	/в лева/ Общ планиран ефект от изпълнение на мерките от общината
5210	Созопол	03.07.2020 г.	1.12.2022	2 960 000	1 480 000	4 874 789	5 588 883
7107	Неделино	03.07.2020 г.	1.12.2022	3 000 000	3 000 000	3 098 084	3 421 881
7110	Чепеларе	24.04.2020 г.	1.12.2022	2 500 000	2 500 000	4 103 756	4 578 036
Общо:				8 460 000	6 980 000	12 076 629	13 588 800

На основание чл. 130з, ал. 4 от ЗПФ кметовете на общини докладват на тримесечие на министъра на финансите за изпълнението на плана за финансово оздравяване, за който е отпуснат заем по чл. 130ж, ал. 1 от закона.

На база на информацията от докладите на кметовете, в изпълнение на чл. 130з, ал. 4 от ЗПФ, към 31.12.2021 г. Община Созопол е постигнала заложения общ очакван ефект по плана за четвъртото тримесечие на 2021 г. Постигнатият общ финансов ефект от изпълнение на мерките и погасяването на просрочените задължения при община Чепеларе и община Неделино е в по-малки размери от съгласуваното в плановете за оздравяване.

Кметовете и на трите общини са изпълнили задължението си по чл. 130е, ал. 6 от ЗПФ и информацията за изпълнението на плана е публикувана на интернет страницата на съответната община.

По отношение на погасяването на отпуснатите безлихвени заеми по чл. 130ж, ал. 1 от ЗПФ община Созопол е възстановила общо 1 480 000 лв. по заема, представляващи заложено погашение за четирите тримесечия на 2021 г. За четвъртото тримесечие заложено погашение в плана за финансово оздравяване има и община и Чепеларе, като общината не е издължила вноската. Към 31.12.2021 г. няма предвидено погасяване по отпуснатия заем на община Неделино.

Оценка на условията на чл. 130а от ЗПФ към 31.12.2021 г. на общините, които през 2021 г. изпълняват съгласувани, на основание чл. 130е, ал. 4 във връзка с чл. 130ж от ЗПФ, планове за финансово оздравяване:

СПРАВКА за условията по чл. 130а от Закона за публичните финанси към 31.12.2021 г., за общините със съгласувани планове за финансово оздравяване								
Код	Община	по т. 1. – фискални правила за плащания по общински дълг	по т. 2. – налични към края на годината задължения за разходи	по т. 3. – налични към края на годината поети ангажменти за разходи	по т. 4. - налични към края на годината просрочени задължения	по т. 5. – бюджетно салдо	по т. 6. – осреднено равнище на събираемост за ДНИ и ДПрС	Брой на критериите по чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ, на които отговаря общината за 2022 г.
5210	Созопол							0
7107	Неделино			53,1%				1
7110	Чепеларе			108,3%			73,8%	2

За общините Созопол, Неделино и Чепеларе, при които процедурата за финансово оздравяване приключва в края на 2022 г., въз основа на извършената оценка на финансовите показатели към края на 2021 г. се установи, че при община Созопол не е налице нито едно от условията за определяне на общината, като община с финансови затруднения, съгласно чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ. При община Неделино е налице само условието за налични към края на годината поети ангажменти за разходи. При община Чепеларе са налице две от условията по чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ – за налични към края на годината поети ангажменти за разходи и за осреднено равнище на събираемост за ДНИ и ДПрС.

Размерът на задълженията за разходи, наличните към 31.12.2021 г. ангажменти за разходи и просрочените задължения по бюджета и на трите общини намаляват спрямо размерът им към края на годината преди отпускането на заема за финансово оздравяване, като община Неделино и община Чепеларе не спазват съгласувания с плана график за погасяване на просрочията.

Към 31.12.2021 г. общините Созопол и Чепеларе отчитат *положително бюджетно салдо*, докато салдото при община Неделино е *отрицателно*.

Остатъчният размер на дължимите заеми към 31.12.2021 г. на общините с приключила процедура по финансово оздравяване през 2019 или 2020 г. - Белово и Симитли, при които крайният срок за погасяване на заемите е приключил, е 1,24 млн. лв. Заемите на общините Видин, Мизия, Сунгурларе, Тетевен, Велинград, Перник, Сливен, Септември и Стамболово, с приключила процедура, са погасени. Към 31.12.2021 г. са издължени на основание чл. 105 от

ЗПФ лихвите, във връзка с непогасените в срок заеми за финансово оздравяване през периода 2017-2019 г.

/в лева/

Код по ЕБК	Община	Дата на отпускане на заема	Краен срок на погасяване	Размер на предоставения безлихвен заем	Остатъчен размер на заема към крайният срок за погасяване	Остатъчен размер на заема към 31.12.2021 г.
5111	Симитли	22.12.2017 г.	1.12.2020	3 500 000	2 940 500	1 065 300
6302	Белово	07.02.2017 г.	1.12.2019	2 000 000	1 816 012	173 112
Общо:				5 500 000	4 756 512	1 238 412

Два месеца след отмяна на извънредното положение за общините Белово и Симитли непогасения в срок остатък по заема, на основание чл. 106 от ЗПФ, ще се прихване срещу подлежащи на отпускане трансфери.

Общините Симитли и Белово и през 2022 г. са определени като общини с финансови затруднения на база наличие на три от условията по чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ. Планът за финансово оздравяване на тези общини, в съответствие с разпоредбата на чл. 96, ал. 2 от ЗДБРБ за 2022 г., освен съдържанието по чл. 130е, ал. 1 - 3 от ЗПФ следва да включва и мерки за оптимизиране на разходите за възнаграждения в дейност „Общински съвети“ и да не предвижда ползването на безлихвен заем по чл. 130ж, ал. 1 от същия закон.

Просрочени задължения

Просрочените задължения на общините към 31.12.2021 г. са в размер на 126,0 млн. лв., в т.ч. по бюджета на общините 118,7 млн. лева.

Просрочените задължения по бюджетите на общините са формирани от 129 общини (48,7 % от общия брой общини). Над 51 % или 136 общини от всички завършват четвъртото тримесечие на 2021 г. без просрочени задължения по бюджетите си. Намаление на просрочените задължения отчитат 32,8 % (87 общини), като общият размер на намалението на просрочията спрямо края на 2020 г. е за 36,7 млн. лв. За същия период 18,1 % от общините (48 общини) увеличават просрочените си задължения в рамките на една година общо с 27,6 млн. лв. В делегираните от държавата дейности просрочените задължения са в размер на 2,4 млн. лв. или 2,0 % от размера на просрочените задължения в бюджета.

По области, размерът на просрочените задължения в бюджета е както следва:

Област	Декември 2021 г. (в лева)	Декември 2020 г. (в лева)	Изменение
			декември 2021 г. - декември 2020 г. (в лева)
Благоевград	14 973 685	9 202 350	5 771 335
Бургас	2 391 114	5 257 846	-2 866 732
Варна	1 076 720	932 390	144 330
Велико Търново	2 565 760	2 730 118	-164 358

Област	Декември 2021 г. (в лева)	Декември 2020 г. (в лева)	Изменение
			декември 2021 г. - декември 2020 г. (в лева)
Видин	7 514 942	9 086 906	-1 571 964
Враца	3 198 547	3 521 578	-323 031
Габрово	44 517	84 869	-40 352
Добрич	1 067 496	4 881 265	-3 813 769
Кърджали	12 888 039	10 373 947	2 514 092
Кюстендил	12 144 490	3 602 580	8 541 910
Ловеч	0	0	0
Монтана	1 725 434	2 189 489	-464 055
Пазарджик	26 822 936	29 743 861	-2 920 925
Перник	3 594 740	4 784 382	-1 189 642
Плевен	1 460 332	1 271 303	189 029
Пловдив	2 668 125	5 694 513	-3 026 388
Разград	403 510	317 118	86 392
Русе	451 776	506 731	-54 955
Силистра	1 807 513	2 462 812	-655 299
Сливен	67 880	190 199	-122 319
Смолян	9 428 357	10 311 649	-883 292
София - град	1 061 828	3 236 443	-2 174 615
София	2 676 599	4 195 634	-1 519 035
Стара Загора	3 346 413	7 599 162	-4 252 749
Търговище	131 416	958 565	-827 149
Хасково	3 621 211	2 187 014	1 434 197
Шумен	6 232	883 542	-877 310
Ямбол	1 573 118	1 573 118	0
Общо	118 712 730	127 779 384	-9 066 654

В сметките за средства от Европейския съюз и в другите сметки и дейности просрочените задължения са близо 7,3 млн. лв., или 5,8 % от общия размер на просрочията.

Общият размер на просрочените задължения на общините намалява с 13,7 млн. лв. в края на 2021 г., спрямо края на 2020 година.

Динамиката в размера на просрочените задължения в бюджета е както следва:

Към дата:	Размер на просрочените задължения по бюджета (млн. лв.)
31.12.2017 г.	146,1
31.12.2018 г.	122,2
31.12.2019 г.	171,8
31.12.2020 г.	127,8

Към дата:	Размер на просрочените задължения по бюджета (млн. лв.)
31.03.2021 г.	103,0
30.06.2021 г.	108,1
30.09.2021 г.	114,3
31.12.2021 г.	118,7

НАЛИЧНИ СРЕДСТВА

Към 31.12.2021 г. общините отчитат налични средства в размер на 2 248,4 млн. лв., от които 1 599,3 млн. лв. отчетени по бюджетите, 477,5 млн. лв. в сметките средства от Европейския съюз и 171,7 млн. лв. наличност по набирателни сметки.

Отчетените по бюджетите на общините наличности към края на 2021 г., се увеличават с 208,6 млн. лв. спрямо декември 2020 г. С най-голям относителен дял е отчетената наличност в левове по сметки в края на периода – над 95% от отчетените средства или 1 522,9 млн. лв.

Спрямо края на предходната годината общият размер на наличните средства на общините нараства със 76,0 млн. лв., тъй като освен отчетеният ръст по бюджетите, през изминалата година се наблюдава и спад в размера на наличностите в сметките за средства от Европейския съюз с близо 143,5 млн. За същия период наличните средства по набирателните сметки се увеличават с близо 10,9 млн. лв.

Увеличението на наличностите по бюджетите на общините се формира от средства от предоставени допълнителни трансфери, вкл. за целеви разходи и от целевата субсидия за капиталови разходи от предходната година, от провежданата данъчна кампания и наличните средства от получени субсидии по чл. 50 от ЗДБРБ за 2021 г. Наличностите по сметките за СЕС се формират от получени средства за изпълнение на европейски проекти. Средствата по набирателните сметки се формират от преведени депозити и гаранции и подлежат на възстановяване.

ОБЩИНСКИ ДЪЛГ

Общинският дълг и общинските гаранции към 31.12.2021 г. възлизат на 1 395,9 млн. лв., в т. ч. 704,8 млн. лв. вътрешен (50,5 %) и 691,1 млн. лв. (49,5 %) външен дълг. Голяма част от общинския дълг и общинските гаранции 1 142,4 млн. лв. (81,8 %), са предназначени за финансиране на инвестиционни проекти. Дългът на Столична община формира 46,3 % от общия размер на дълга. Спрямо края на 2021 година, размерът на общинския дълг и общинските гаранции се намалява с 46,6 млн. лв., което се дължи на намаление на размера на външния дълг с 47,8 млн. лв. и увеличение на размера на вътрешния дълг с 1,2 млн. лв.

Усилията на Министерството на финансите продължават в посока да се подобри и ефективността на управление на общинските бюджети. Препоръчително е общините да приемат и изпълняват оздравителни планове не само, когато са определени като общини с финансови затруднения, но и при индикации за достигане на критичните стойности по един или повече от всички наблюдавани показатели. Така ще преодолееят и елиминират своевременно риска да нарушат фискалните правила и параметри по ЗПФ.